

LIKABEHANDLINGSPLAN FÖR KOMVUX, SÄRVUX OCH SFI 2008/2009

Inledning

Vision

För Komvux gäller samma vision som för proAros - "Alltid bästa möjliga möte".

Komvux skall vara en arbetsplats där ingen diskrimineras, trakasseras, utsätts för mobbning, rasism, främlingsfientlighet, homofobi eller sexism.

Syfte

Syftet med Komvux likabehandlingsplan är att främja de studerandes lika rättigheter och att förebygga och förhindra diskriminering och annan kränkande behandling

Mål 2008

På Komvux accepteras inga former av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Vad all personal och alla studerande skall känna till:

1. Alla på Komvux skall vara insatta i att vi på Komvux **inte accepterar** någon form av kränkningar.
2. Alla på Komvux skall känna till **att det finns en likabehandlingsplan** på skolan och dess huvudsakliga syfte.
3. Alla på Komvux skall veta **hur man går till väga** när man känner att man blivit utsatt för en kränkning.
4. Alla på Komvux skall känna till att de har **ansvar** för att ingen blir diskriminerad, trakasserad eller på annat sätt kränkt.

Specifikt på Komvux

Komvux verksamhet bedrivs i stora delar på ett annat sätt än ungdomsskolans verksamhet. Vi har vuxna studerande och vuxenutbildningen pågår året runt. Nedan redovisas några för Komvux specifika punkter som man bör fundera över när vi diskuterar likabehandling på Komvux.

Hur kan det se ut när vuxna kränker?

De studerande på Komvux är vuxna individer. När man är vuxen sker kanske en kränkning på annat sätt eller med en annan metod jämfört med när man är yngre. Av den anledningen bör särskild vikt läggas vid att upptäcka hur det kan se ut när kränkningar genomförs av vuxna personer.

Kontinuerliga förändringar av klassammansättningar

Det som gör det extra komplicerat på Komvux är att det i många fall, kontinuerligt över året, skapas nya klasser med en ny individsammansättning.

Komvux har ett kontinuerligt intag av studerande under hela året vilket medför att nya studerande tillkommer och andra lämnar. Denna kontinuerliga förändring av elever och klasser medför att man med största noggrannhet måste planera in när och hur information skall ges till studerande om skolans likabehandlingsplan.

Kränkning via nätet

Mycket av kommunikationen på Komvux sker också via datorer. Inom detta system kan det också finnas mycket "dold" kränkande verksamhet.

Studerande från olika länder och kulturer

I skolans korridorer och salar förekommer också många olika språk som eventuellt medför att det kan vara svårt att förstå för andra elever och skolans personal om det är en kränkning eller inte. Därför är personalens kunskap om olika kulturer och om samhällsutvecklingen i stort viktig.

Enskilda samtal och kommunikation

Det viktiga på Komvux för att kunna minimera kränkningar är att det förekommer en bra kommunikation mellan skolans personal och våra studerande samt att vi jobbar för ett öppet och trivsamt arbetsklimat, där kränkningar inte är acceptabla.

Utvecklingssamtal/enskilda samtal skall kontinuerligt genomföras med våra studerande om deras mål och studieresultat. Vid dessa samtal skall även frågan om trivsel tas upp.

Förebygga och främja

Likabehandlingsplanen gäller även under arbetsplatsförlagd utbildning (APU). APU-ansvarig har uppdraget att informera handledare på APU-platsen om likabehandlingsplanen.

Alla på Komvux ska:

- Arbeta aktivt med SAM – systematisk arbetsmiljöarbete – genom enskilda samtal med studerande, klassmöten (där det går) och skolkonferens.
- Arbeta med värdegrundsarbete i det dagliga och årligen vara tema vid minst en arbetsplatsträff.
- Arbeta för ökad kunskap och förståelse för olika kulturer, religioner och annan trosuppfattning för att motverka rasism.
- Arbeta förebyggande på skolan mot droger, rasism, våld, mobbning eller annan kränkande behandling.

Elevkåren ska:

- Vid terminsstart vara med och presentera sin organisation och informera om hur de arbetar.

Lärargrupperna ska:

- Se till att kontinuerliga diskussioner förs i arbetslag om arbetssätt och innehåll för att förebygga trakasserier och annan kränkande behandling.
- Arbeta för ökad kunskap om olika kulturer och motverka rasism genom att t ex blanda olika former av grupper med individer från olika kulturer och med olika trosuppfattningar.
- Informera nya studerande genom genomgång av regler och likabehandlingsplan. Även skriftlig information utdelas.

Komvuxrektor ska:

- Ha det övergripande ansvaret för att likabehandlingsplanen följs.
- Se till att likabehandlingsplanen revideras varje år.
- Se till att kompetensutveckling av medarbetarna sker kontinuerligt.
- Redovisa utvärdering i den årliga kvalitetsredovisningen

Rektor ska:

- Se till att likabehandlingsplanen följs inom sin enhet.

Upptäcka

I klassen:

- Enskilda samtal mellan elev och lärare. *Vid enskilda samtal skall det finnas en punkt som avhandlar kränkningar mot den studerande eller mot andra studerande.*
- I klassrummet i den dagliga undervisningen

Utanför klassrummet:

- Samtliga medarbetare skall veta att de är skyldiga att ingripa (agera) om de misstänker eller upptäcker en diskriminering, trakasseri eller annan kränkande behandling
- Samtliga elever skall veta att de är skyldiga att agera (eller ingripa) då de misstänker eller upptäcker en diskriminering, trakasseri eller annan kränkande behandling
- Elevkåren skall vara så tillgänglig att det blir naturligt och enkelt att söka upp om det i något fall skulle vara så att man som elev känner att man inte vill gå vägen via skolans personal.

Vägar att anmäla diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Hur blir ärendet känt:

- Den som känner sig kränkt meddelar själv eller genom kamrat rektor eller någon annan medarbetare.
- En annan elev kan också meddela lärare eller rektor .
- Annan person kontaktar skolan.
- Anmälan kommer till skolan via annan instans
- Man kan vända sig till Elevkåren som sedan via skolkonferensen kan föra in ärendet direkt till skolledningen.

Utreda och åtgärda

Arbetsgång:

- Lärare samtalar med dem som är inblandade. Vid behov går ärendet vidare till rektor
- Skolledningen informeras om vad som hänt.
- Rektor talar enskilt med dem som är inblandade.
- Rektor har samtal med alla berörda parter.
- Konflikten bör lösas i ett så tidigt skede som möjligt.
- De inblandade bör få tid för att lösa konflikten.
- Ledningsgruppen informeras om läget och ger förslag på lösning.

- Om det behövs tar skolan in hjälp utifrån, t ex psykolog, socialtjänst.
- Det faktum att det kan finnas flera versioner av det inträffade måste beaktas. Skolan skall vara neutral part.
- Rektor utfärdar skriftlig rektorsvarning till den studerande.
- Eventuell polisanmälan görs av elev, rektor eller av rektor utsedd person.
- Alla händelser skall dokumenteras av ansvarig rektor. (För att minska risken med att man glömmer något bör/kan i likabehandlingsplanen medfört underlag, bilaga 3, nyttjas.) Åtgärdsplan skall diarieföras.

Frågeställningar vid utredning av trakasserier och annan kränkande behandling:

- När uppstod händelsen? Varför? Yttre omständigheter?
- Vilka är inblandade?
- Vad har hänt – sett ur bådas perspektiv?
- Är även andra inblandade?
- Vill de inblandade lösa situationen? Vad har de inblandade själva gjort?
- Vad har lärare gjort?
- Vad har skolledningen gjort?

Delaktighet och inflytande

Framtagande

Den första utgåvan av Likabehandlingsplanen för Komvux, Särvox och Sfi har under våren 2007 utarbetats av en arbetsgrupp bestående av representanter från ledning, lärare och elever samt utbildningsledare inom Gymnasie- och vuxenutbildningen. Processen för detta arbete framgår av bilaga 2.

Delaktigheten kommer att fortsätta genom att planen årligen kommer att revideras av en motsvarande grupp. Denna version är den andra utgåvan och framtagen i maj 2008. Arbetet med Likabehandling på Komvux fortsätter under året.

Skolan har kontinuerliga skolkonferenser och samverkansmöten, där skolledningen träffar elevkåren och de fackliga representanterna. Vid dessa möten skall en punkt finnas med som tar upp ärenden som kan hamna under likabehandlingsplanen.

Uppföljning och redovisning:

- Se över de förebyggande åtgärderna
- Följa upp och revidera handlingsplanen årligen
- Redovisa årligen via Komvux kvalitetsredovisning.

- Kartlägga och utvärdera via ny webbaserad enkät med särskilda frågor som mäter resultaten. Denna utvärdering kan till del utgöra grunden för kommande års mål i likabehandlingsplanen.

Årets arbete med Likabehandlingsplan för Komvux, Särvox och Sfi kommer att fortsätta under hösten 2008. Stor vikt kommer att läggas vid all personals delaktighet och förståelse av vilka frågor som berörs av Likabehandlingsplanen. Vi bedömer även att de studerandes delaktighet är mycket viktig och vi kommer att eftersträva representation från de olika delarna i vår verksamhet.

Definitioner, begrepp och hänvisningar

(Utdrag ur Skolverkets "Allmänna råd och kommentarer 2006 – För arbetet med att främja likabehandling")

Diskriminering

Är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där samhällsinstitutioner genom t.ex. sina strukturer och arbetsätt upplevs som kränkande. De fem diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

I en verksamhet kan huvudman, ledning eller annan personal t.ex. ha utformat strukturer och organisation på sådana sätt att de, utifrån diskrimineringsgrunderna, missgynnar en individ eller grupp. Likaså kan olika beslut få diskriminerande effekter.

Med direkt diskriminering menas att ett barn eller en elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Med indirekt diskriminering menas att ett barn eller en elev missgynnas genom att huvudmannen för verksamheten, rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan personal tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn eller en elev med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller visst funktionshinder.

Ett exempel på indirekt diskriminering kan vara att ett barn eller en elev missgynnas genom att till synes neutrala regler tillämpas så att de i praktiken får en diskriminerande effekt.

Annan kränkande behandling

Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker en elevs värdighet.

Främlingsfientlighet

Avser motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- och bisexualitet och homo- eller bisexuella personer.

Mobbning

Upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera

Sexism

Negativt betraktelse- eller behandlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födseln.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och kön eller som är av sexuell natur. Trakasserier är alltså diskriminering och kan i vuxenutbildningen utföras av vuxna gentemot andra vuxna.

Hänvisningar

Lagar och förordningar:

Lagen om Likabehandling (2001:1286)

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006:37)

Arbetsmiljölagen (1977:1160)

Brottsbalken (1962:700)

FN:s konvention om barnets rättigheter (1989)

Lpf94 –läroplan för de frivilliga skolformerna

Skollagen; (1985:1100, 1 kap 2 §, 1 kap 9 §)

Socialtjänstlagen; (2001:453, 14 kap 1 §)

Utdrag ur lagar som berör Likabehandlingsplanen

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling (2006:67) 1 §

Denna lag har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling. Denna lag tillämpas på utbildning och annan verksamhet som avses i skollagen (1985:1100)

Skollagen (1985:1100) 1 kap 2 §

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar i skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt ska den som verkar i skolan bemöda sig om att hindra varje försök från elever att utsätta andra för kränkande behandling.

1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94)

Skolan har en viktig uppgift när det gäller att förmedla och hos eleverna förankra de värden som vårt samhälle vilar på.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan skall gestalta och förmedla.
(Lpf 94 1.1 Grundläggande värden).

Alla som arbetar i skolan skall:

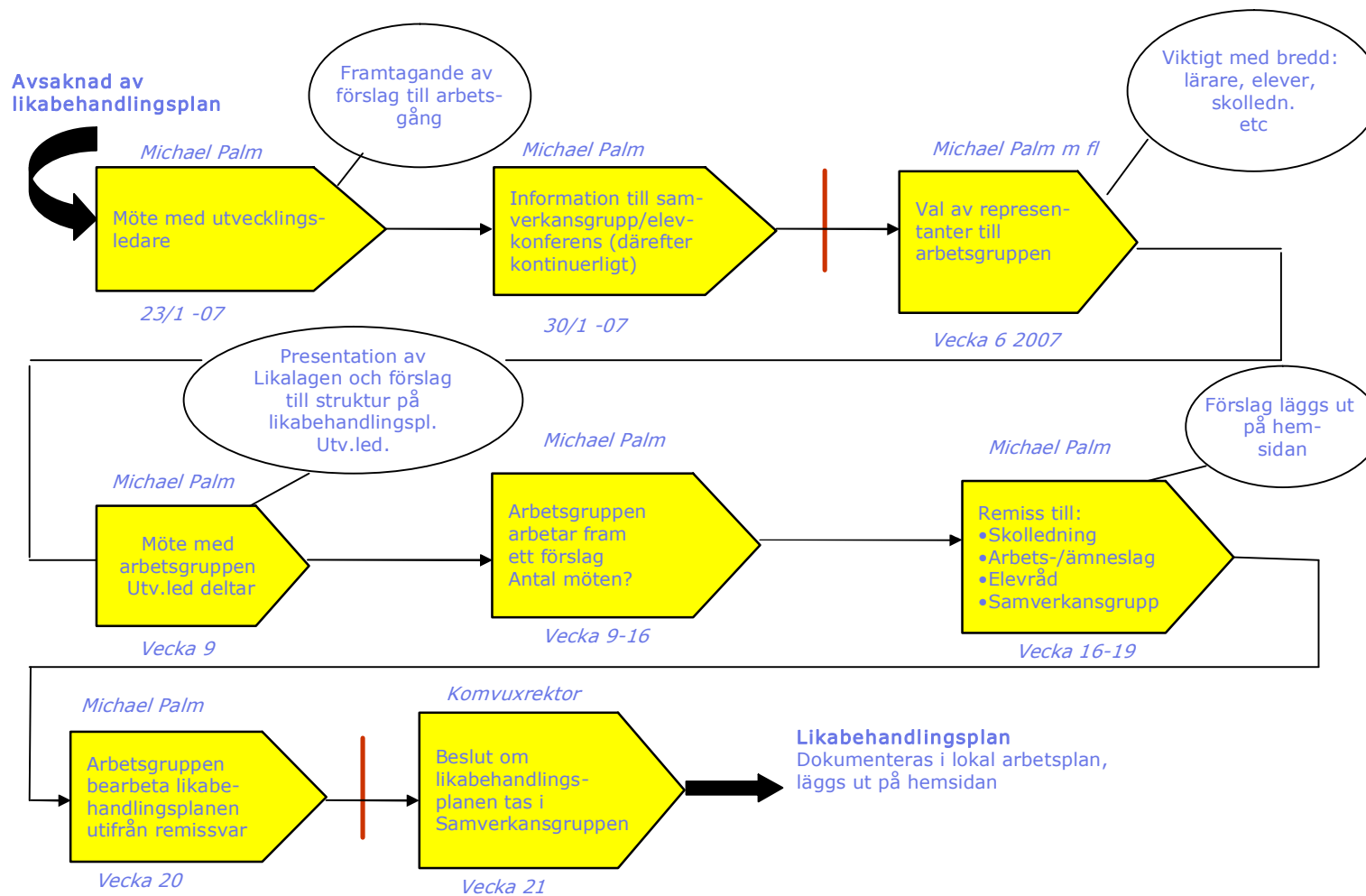
- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i arbetet med eleverna verka för solidaritet med eftersatta grupper både i och utanför vårt land och
- aktivt motverka trakasserier mot och förtryck av individer och grupper.

Läraren skall:

- klargöra det svenska samhällets grundläggande värden och med eleverna diskutera konflikter mellan dessa värden och faktisk verklighet,
- öppet redovisa och tillsammans med eleverna analysera olika värderingar, uppfattningar och problemställningar samt konsekvenserna av dessa,
- klargöra skolans normer och hur dessa är en grund för arbetet samt tillsammans med eleverna diskutera och utveckla regler för arbetet och samvaron i gruppen och
- uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling och
- visa respekt för den enskilda eleven och i det vardagliga arbetet ha ett demokratiskt förhållningssätt. (Lpf 94 2.2 Riktlinjer)

Bilaga 2

Process: Framtagande av likabehandlingsplan

Bilaga 3

Underlag för dokumentation

- Vem rapporterar händelsen? (namn)
- När hände det? (datum tid)
- Var hände det? (vilken plats)
- Vilka är inblandade? (namn personnummer)
- Beskrivning av händelsen (i kronologisk ordning)
 - Eventuella konsekvenser
- Har det förekommit tidigare? Vilka åtgärder vidtogs i så fall då?
- Vilka åtgärder är vidtagna nu?
 - Av de inblandade själva?
 - Av andra?
- Förslag på åtgärd